

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної
діяльності

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни
ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА
підготовки ОС «Магістр»
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
освітньо-професійна програма «Інформаційна аналітика та
адміністрування систем управління»

Силабус навчальної дисципліни «ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА»
підготовки ОС «Магістр», галузі знань 02 Культура і мистецтво,
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, за освітньо-
професійною програмою «Інформаційна аналітика та адміністрування систем
управління»

Розробник: Чибирак Світлана Вікторівна, кандидат історичних наук, доцент

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри
музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної
діяльності**

протокол № 3 від 30 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри:

(Гаврилюк С. В.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво	Нормативна
Кількість годин / кредитів 120/4	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Рік навчання <u>1</u>
		Семестр 1-ий
		Лекції 22 год.
		Практичні (семінарські) 22 год.
	Інформаційна аналітика та адміністрування систем управління	Самостійна робота 68 год.
ІНДЗ: €	Магістр	Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання – українська		Навчальний план 2020 р.

II. Інформація про викладача

Чибирак Світлана Вікторівна
кандидат історичних наук
доцент
доцент кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності
Контактна інформація (0638536950, Chibirak.Svitlana@vnu.edu.ua)
Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис дисципліни

1. **Анотація курсу.** Дисципліна «Інформаційна культура» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін циклу професійної підготовки і спрямована на: ознайомлення студентів із інформаційною культурою; вивчення сучасних інформаційних систем, вміння працювати з різною за типом і видом інформацією, знання процесу формування інформаційної культури та основних форм її поширення у суспільстві; розуміння поняття «дезінформація» та шляхів її поширення; дотримання здобувачами вищої освіти інформаційної гігієни.

2. **Постреквізити:** Інформаційна аналітика, Практикум за професійною кваліфікацією, Кваліфікаційна робота.

3. **Мета і завдання навчальної дисципліни.** Метою є сформувати комплексні знання щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації, що є важливою складовою інформаційного суспільства. Завдання курсу: познайомити з методами і засобами роботи з інформацією, які забезпечують процеси створення та якісного функціонування сучасних інформаційних систем, впровадження документно-інформаційних технологій, розвинути здібності

ефективного менеджменту в контексті діяльності апарату управління організації.

4. Результати навчання (компетентності). Інтегральна компетенція. Здатність розв'язувати складні завдання та практичні проблеми у інформаційній, бібліотечній та архівній сфері або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов та вимог. Загальні компетенції: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Фахові компетенції: 5. Здатність відстежувати тенденції розвитку предметної сфери шляхом проведення аналізу інформаційних потоків та масивів. ФК 10. Здатність організовувати комунікаційні процеси на засадах володіння принципами та положеннями інформаційної культури.

Програмні результати навчання: РН 4. Застосовувати технології створення та підтримки функціонування електронних бібліотек та архівів, вивчення та задоволення інформаційних потреб користувачів. РН 5. Здійснювати процедури аналітико-синтетичного опрацювання наукової та управлінської інформації. РН 8. Створювати та реалізовувати затребувані споживачами інформаційні продукти та послуги. РН 10. Використовувати прикладні соціокомунікативні технології для організації ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Семін.)	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Інформаційна культура: поняття, теорії, основні складові частини						
Тема 1. "Інформаційна культура" як навчальна дисципліна.	8	2	2	4		ДС/2
Тема 2. Теорія інформаційної культури.	16	2	2	10	2	ДС, РМГ / 2
Тема 3. Основні складові інформаційної культури організації (культура документування інформації та культура її аналітико-синтетичного опрацювання, культура керування рухом документованої інформації, техніко-технологічна та правова інформаційна культура, культура управління інформаційним забезпеченням діяльності організації).	20	4	4	10	2	РМГ, РЗ/К, Р / 6

Тема 4. Культура інформаційних потреб та проблеми її реалізації.	16	2	4	10		РМГ / 4
Разом за модулем 1	60	10	12	34	4	14
Змістовий модуль 2. Інформаційна культура у сучасному суспільстві						
Тема 5. Інформаційна культура мережевого та віртуального простору.	16	2	4	8	2	РМГ / 6
Тема 6. Інформаційний вплив суспільства на формування особистості.	14	2	2	8	2	РМГ, РЗ/К / 4
Тема 7. Інформаційно-комунікаційна культура.	16	4	2	10		РМГ, РЗ/К / 6
Тема 8. Культура поведінки у сфері інформаційних відносин.	14	4	2	8		РМГ, Р / 6
Разом за модулем 2	60	12	10	34	4	22
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						60
ІНДЗ						Р, РЗ/К / 4
Всього годин / Балів	120	22	22	68	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Складіть таблицю: № Автор Зміст концепції.

Складіть діаграму, в якій у відсотковому значенні покажіть власні інформаційні потреби за рік.

Оберіть народну казку або давній міф та проаналізуйте на пошук прихованого інформаційного контексту.

Охарактеризуйте інформаційну культуру місцевих ЗМІ.

Складіть схему впливу інформації на формування особистості (можна на прикладі власної).

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здійснюється відповідно до [“Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки”](#) від 11 вересня 2020 р. та з врахуванням політики щодо академічної доброчесності. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Викладач на початку вивчення курсу ознайомлює студентів із політикою оцінювання, визначає дедлайни (зазначаючи терміни здачі усіх видів запланованих робіт). Продовження дедлайну можливе лише у зв’язку з

форс-мажорною ситуацією та за наявності документів, що її підтверджують. Перескладання відбувається за умови не набрання студентом 60 балів під час вивчення курсу.

Консультації надаються оффлайн (в аудиторії згідно графіку) та онлайн (через платформу Zoom, за допомогою Viber чи електронної скриньки).

Окремі теми, змістовий модуль чи навчальна дисципліна може бути перезараховано здобувачу вищої освіти відповідно до [«Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) від 11 вересня 2020 р.

V. Підсумковий контроль

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати бали, здавши тему, з якої відсутні бали. У разі неотримання 60 балів за результатами вивчення курсу студент складає залік в усній формі.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Беляков К. І, Онопрієнко С. Г., Шопіна І. М. Інформаційна культура в Україні: правовий вимір. Монографія. К.: КВІЦ, 2018. 169 с.
2. Богданов К. В., Сайфутдинов Р. А., Аленова А. Н., Иванская Н. Н. Информационная культура как составная часть создания имиджа организации. *Сборник научных трудов*. Ульяновский государственный педагогический университет им. И.Н. Ульянова. Ульяновск, 2017. С. 7–11.
3. Водопьянова Н. А. Информационная культура как отражение процессов в социокультурной и образовательной сферах. *Фундаментальные исследования*. 2006. № 7. С. 69–71. URL: <http://www.fundamental-research.ru/ru/article/view?id=5199>
4. Гендина Н. И. Информационное образование и информационная культура как фактор безопасности личности в глобальном информационном обществе: возможности образовательных организаций и библиотек: монография. Москва: Литера, 2016. 391 с.
5. Головань С. М. Класифікація інформації. *Вісн. Східноукр. нац. ун-ту ім. В. Даля*. 2011. № 7, ч. 1. С. 322–325. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vsunu/2011_7/title/57.pdf

6. Голубева О.Л. Информационная культура. Учебное пособие. Челябинск : Изд-во Челяб. гос. ун-та, 2017. 117 с.
7. Гуменний О. Д. Розвиток інформаційної культури керівників професійно-технічних навчальних закладів: навч. посібн. К. : Вид-во Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, 2013. 92 с.
8. Гуменний О. Д. Тлумачний словник основних термінів інформаційної культури. Київ, 2016. 132 с.
9. Інформаційна культура: теоретичні засади та досвід : навч. посіб. / С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова ; за заг. ред. С. Н. Грипич. 2-ге вид., допов. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 344 с.
10. Киричѣк П. Н. Информационная культура общества: монография. М.: Изд-во РАГС, 2009. 208 с.
11. Кириченко, М. О. Інформаціоналізм як складова формування ідеології інформаційного суспільства. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії* / ред. В. Г. Воронкова. Запоріжжя, 2017. Вип. 69. С. 105–111.
12. Козачок І. Інформаційна культура та медіа грамотність як умова розвитку професійної компетентності. *Інформаційна діяльність, документознавство, бібліотекознавство: історія, сучасність, перспективи* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 30–31 трав. 2018 р. Київ : [НАКККиМ], 2018. С. 15–20
13. Комлик Ю. О., Нагорна Д. Інформаційна культура молоді в умовах глобалізації суспільства. *Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи* : матеріали II Всеукраїн. наук.-практ. Інтернет-конф., м. Полтава, 23 листопада 2016 р. / редкол. : І. Г. Передерій, А. А. Соляник та ін. Полтава : ПолтНТУ, 2016. С. 231–234.
14. Кондрашкина А. А. Информационная культура в сфере гражданских коммуникаций. *Современные проблемы науки и образования*. 2012. № 1. URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=5360>
15. Кондрусева В. М. Інформаційна культура у сучасному суспільстві. *Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства* : матеріали II Міжнар. наук. конф. (26–27 травня 2017 року, Одеса). Одеса, 2017. С. 146–148.
16. Палеха Ю. І., Апшай М. В. Культура керування документацією як складник інформаційної культури організації. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія* : наук. журн. Київ : НАКККиМ, 2020. № 1. С. 49–56. URL: <http://journals.urau.ua/bdi/article/view/205409/205225>
17. Палеха Ю. І. Культура пошуку та опрацювання інформації як складник інформаційної культури організації. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія* : наук. журн. Київ : НАКККиМ, 2019. № 3. С. 54–61.
18. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 03.11.2006 р. № 328-V. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 51. С. 519. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3475-15#Text>

19. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.04.2012 № 4652-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 21. С. 208. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
20. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
21. Прудникова О. В. Інформаційна культура в інформаційному суспільстві. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 7. Релігієзнавство. Культурологія. Філософія : зб. наук. пр. / за заг. ред. В.П. Андрущенко. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. Вип. 30 (43). С. 159–166.
22. Прудникова О. В. Інформаційна культура: концептуальні засади та світоглядний сенс : монографія. Х. : Право, 2015. 352 с.
23. Прудникова О. В. Феномен інформаційної культури: онтологічний статус та соціоантропологічні детермінанти: монографія. Харків : Право, 2017. 496 с.
24. Трифаніна Л. С. Виникнення та розвиток інформаційної культури. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка: збірник наукових праць. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. Вип 22. С. 185–191.
25. Хмельницький О. О. Інформаційна культура: Підготовка кадрів до інформаційної роботи: Навч. посібн. К.: КНТ, 2007. 200 с.
26. Чередник Л. А. Інформаційна культура як складник загальної культури особистості. *Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття*: зб. матеріалів XI Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 8–9 верес. 2016 р. / під заг. ред. В.Г. Спрінсяна. Полтава: Сімон, 2016. С. 365–375.
27. Штомпель Г. В. Становлення категорії «інформаційна культура». *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. 2020. № 186. С. 229–233. URL : <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2020-1-186-229-233>
28. Яворська Т. Сутність та зміст інформаційної культури особистості. *Інформаційна діяльність, документознавство, бібліотекознавство: історія, сучасність, перспективи* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 30–31 трав. 2018 р. Київ : [НАКККиМ], 2018. С.149–150.